

SARA™

Skanner & Läsmaskin

Användarhandledning

Freedom Scientific BLV Group, LLC.

Juni 2007

PUBLICERAD AV

Freedom Scientific BLV Group, LLC
11800 31st Court North
St. Petersburg, Florida 33716-1805
USA
<http://www.FreedomScientific.com>

Informationen i detta dokument kan ändras utan föregående notis. Ingen del av denna publikation får reproduceras eller överlåtas i någon form eller på något sätt, elektroniskt eller mekaniskt, för något ändamål, utan skriftlig tillåtelse från Freedom Scientific.

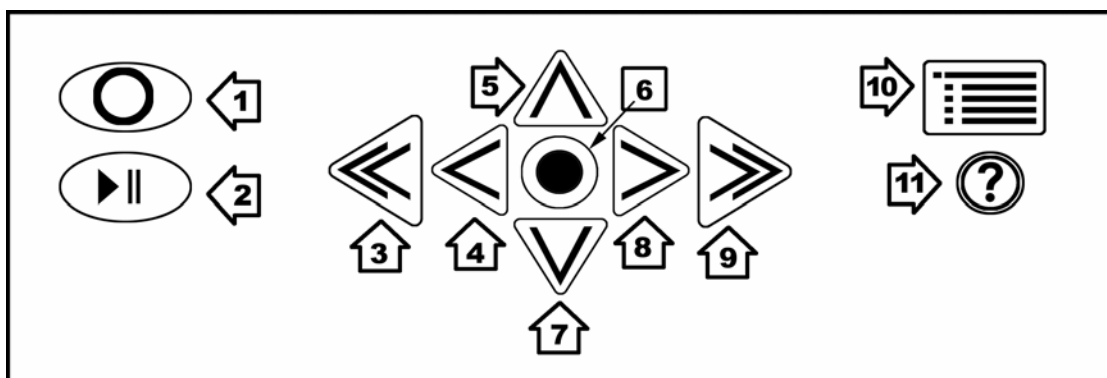
Copyright © 2006 Freedom Scientific BLV Group, LLC, Alla rättigheter reserverade.

Notis från Federala Kommunikationskommissionen i USA

Denna utrustning har testats och funnits rätta sig efter gränserna för en digital enhet av Klass B, i överensstämmelse med Del 15 av FCC-reglerna. Dessa gränser är utformade för att stadga ett skäligt skydd mot skadliga störningar i en bostadsinstallation. Denna utrustning genererar, använder och kan utstråla radiofrekvensenergi och kan, ifall inte installerad och använd i överensstämmelse med instruktionerna, förorsaka skadliga störningar på radiokommunikationer. Hur som helst så finns det ingen garanti att störningar inte kommer att uppstå i en viss installation. Om denna utrustning förorsakar skadliga störningar på radio- eller televisionsmottagning, vilket kan fastställas genom att slå av och på utrustningen, uppmanas användaren att försöka rätta till störningarna genom att vidta en eller flera av följande åtgärder:

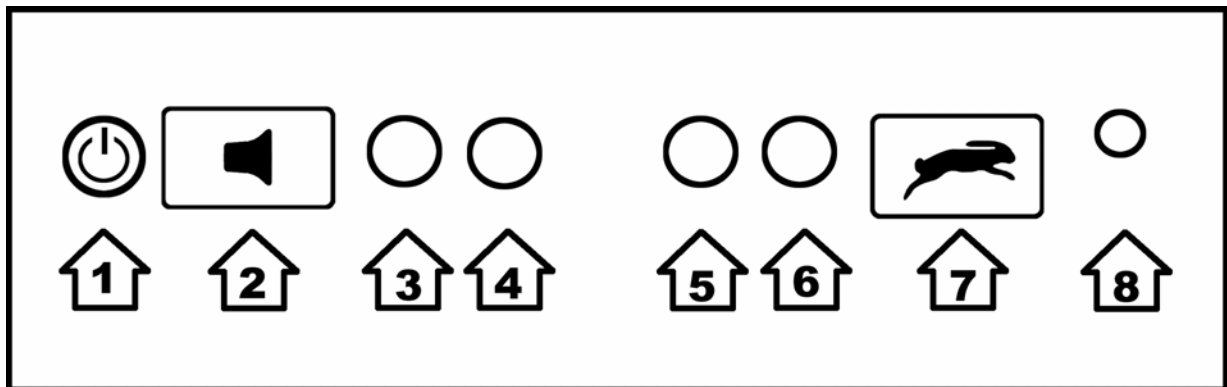
- Rikta om eller flytta mottagarantennen.
- Öka avståndet mellan utrustningen och mottagaren.
- Anslut utrustningen till ett eluttag på en annan krets än den som mottagaren är ansluten till.
- Konsultera återförsäljaren eller en erfaren radio- eller televisionstekniker för hjälp.

SARAs Övre Panel

1. Skannings-/inspelningstangenten
2. Uppspelnings-/paustangenten
3. Dubbelpil vänster
4. Pil vänster
5. Pil upp
6. Väljartangenten
7. Pil ner
8. Pil höger
9. Dubbelpil höger
10. Menyknappen
11. Hjälp-tangenten

SARAs Frontpanel

1. Av- och på-knappen
2. Volymvipptangenten
3. Funktionstangent 1
4. Funktionstangent 2
5. Funktionstangent 3
6. Funktionstangent 4
7. Talhastighetsvipptangenten
8. Hörlursuttag

Introduktion	8
Välkommen till SARA!	8
Funktioner	8
Vad finns i paketet?	10
Vad SARA inte kan läsa	10
Hur SARA installeras	10
Slå på och av SARA	11
Skanna och läsa med SARA	12
Justera talvolym	13
Justera talhastigheter	13
Få hjälp	13
Använda förflyttningstangenterna	14
Skumma igenom ett dokument under läsning	15
Bläddra mellan dokument du har uppe för läsning	15
Använda funktionstangenterna	15
Använda menyerna	17
Arbeta med filer	18
Öppna ett nytt tomt dokument	18
Öppna ett sparat dokument	19
Öppna ett dokument på CD	19
Lyssna på en ljudfil	20
Navigera i en ljudfil	20

Läsa fritt tillgängliga böcker	21
Stänga ett dokument	22
Spara ett dokument	22
Spara ett dokument under ett annat namn	23
Spara ett dokument på en CD	23
Radera ett dokument	23
Använda menyerna för andra inställningar	24
Gå till-menyn	24
Röstinställningar	25
Uppläsningröst och menyröst	25
Aktiverade språk	26
Skanningsinställningar	26
Skanningsordning	26
Skanningsläge	27
Visuella inställningar	27
Texttypsnitt	27
Textstorlek	27
Färg	27
Mellanrum	28
Avancerade inställningar	28
Tangenttilldelningar	28
Tangentanvisningar	30
Format för att spara på CD	31

Tillbehör till SARA 32

Använda headset eller högtalare tillsammans med SARA 32

Använda en skärm tillsammans med SARA32

Garanti information 33

Välkommen till SARA!

Freedom Scientifics skannings- och läshjälpmiddel (SARA) är en fristående enhet utformad för att hjälpa blinda och dem med nedsatt syn att läsa tryckt material. Du kan använda SARA till att läsa nästan vad som helst, inklusive post, viktiga dokument, inbundna böcker, pocketböcker och mera. SARA använder den senaste inom optisk teckenigenkänningsteknologi (OCR) för att skanna in sidor och sedan läsa upp innehållet på sidorna för dig med klart, skarpt, människoliknande syntetiskt tal. SARA innehåller en mängd funktioner som låter dig anpassa din läsoplevelse. En inbyggd CD-läsare låter dig läsa dina favoritböcker på CD. SARA låter dig även läsa talböcker i DAISY-formatet (Digital Accessible Information System).

Denna användarhandledning är tänkt att visa dig hur lätt det är att skanna och läsa med hjälp av SARA. Den innehåller information om SARA och tangentbordet så väl som några tips för att komma igång. Du kan inte bara lätt installera SARA och ansluta ett headset utan du kan också ansluta den till en datorskärm.

För avancerade användare finns det menyer som du kan använda för att ställa in en mängd val som t.ex. uppläsning- och menyröst, språk, visuella inställningar, samt hantera ett nästan obegränsat antal filer.

Funktioner

Den färgstarka SARA är så enkel att använda att den fungerar direkt efter upppackningen. Huvudfunktionerna hos SARA inkluderar:

- Läser böcker, tidningar, magasin, räkningar och mer.

- Läser DAISY-ljudböcker.
- Läser CD-ljudböcker.
- Läser förutom text även kolumner och sidotexter.
- Stora knappar utför alla grundfunktioner någon användare kan behöva.
- Ett färgrikt tangentbord med taktila symboler och figurer förmedlar varje knapps användningsområde.
- Tryck på hjälptangenten följt av någon av de andra tangenterna för att ta reda på vad deras funktioner är.
- Lättanvända menyer kan också användas för att styra skanning och läsning.
- Frontmonterade stereohögtalare gör SARA lätt att lyssna på.
- RealSpeak™ Solo-röster kan justeras så att de passar dig, inklusive uppläsningshastighet och volym.
- Bokstavera ord för att få en bättre förståelse av vad som sägs.
- SARA kommer ihåg hundratusentals sidor.
- Inbyggd CD-RW-spelare gör det möjligt för dig att läsa böcker sparade på en CD. Du kan också spara böcker på en tom CD.
- Anslut till en datorskärm för färgrik stor text som komplimenterar talet.

Vad finns i paketet?

- SARA skannings- och läsapparat
- Nätspänningskabel (220 V)
- Nätspänningsadapter
- Användarhandledning i storstil
- Headset

Vad SARA inte kan läsa

SARA kan inte läsa handskrivet eller handtryckt material. Om det finns en signatur på ett brev skrivet på skrivmaskin läser SARA brevet men inte signaturen. OM signaturen är skriven ovanpå andra tryckta ord, t.ex. det avslutande "Med vänlig hälsning", kommer inte de bokstäver som berörs av signaturen att läsas korrekt.

SARA kan ha problem med att läsa en del tryckta blanketter eftersom ramar ofta används för att omgärda texten. SARA ignorerar ibland text som är för nära vertikala eller horisontella linjer eller ord inuti en ruta. Till exempel kommer du att ha svårigheter med att använda SARA till att läsa en del sportresultat eller börssidorna i en tidning. Även om SARA läser det mesta av texten korrekt kan det vara svårt att avgöra betydelsen.

Hur SARA installeras

För att installera SARA ansluter du först den fyrkantiga ändan av nätspänningskabeln till nätspänningsadaptern (den svarta rektangulära lådan). Därpå ansluter du den lilla cirkulära ändan av nätspänningskabeln till baksidan av SARA. Det rätta uttaget finns längst till höger när du har baksidan av enheten framför dig. Slutligen ansluter du nätspänningskabeln till en väggkontakt. Enheten är nu klar att användas.

Slå på och av SARA

Av- och på-knappen är den lilla cirkulära gröna knappen belägen längst till vänster på den nedre vertikala ytan på framsidan av SARA. Tryck på denna knapp en gång för att slå på strömmen.

Medan SARA värmer upp hörs en oregelbunden ton som indikerar att den är aktiv. När enheten är klar säger den "Välkommen till SARA. Ingrid är uppläsningröst för närvarande. Tryck på den röda skanningstangenten för att skanna. Tryck på den gröna lästangenten för att börja läsa. Tryck på den gula hjälptangenten följt av någon annan tangent för att lära dig vad den gör." Detta är SARAs standardmeddelande vid uppstart. Om du har bytt uppläsningröst kommer du att höra ett annat namn. Läs under "Tangentuppläsningar" på sidan 30 för information om hur du anpassar detta uppstartsmeddelande.

Varning: Koppla inte ur nätspänningskabeln ur väggen eller SARA medan enheten stängs av.

Tryck på **av- och på-knappen** för att stänga av din SARA-enhet. SARA kommer att be dig trycka på **av- och på-knappen** igen för att stänga av eller någon annan tangent för att avbryta. Om du inte trycker på någon knapp inom 30 sekunder kommer SARA att automatiskt avbryta avstängningen.

Obs: Alla dokument som inte sparats kommer att kastas bort när du stänger av. För att spara dina dokument stoppar du SARA från att stänga av och sparar dina dokument. Se ***Spara ett dokument*** på sidan 22 för mer information.

Skanna och läsa med SARA

1. Lyft på locket till skannern.
2. Placera ditt läsmaterial på skannerns glasskiva med trycksidan neråt. Passa in sidan mot den upphöjda vänstra och främre kanten runt glaset.
3. Stäng skannerlocket.

Varning: Ifall du har ett tjockt dokument så som en bok kommer bakre kanten av skannerlocket att höjas upp eftersom det vilar på boken. Tryck inte på skannern. Att utsätta locket för tryck kan leda till att skannerns glas bryts sönder eller rubbas och garantin blir ogiltig.

- 4 Tryck på **skanningstangenten** som är den röda ovala tangenten med en upphöjd cirkel uppe till vänster på tangentbordet. SARA säger "Skannar" när den börjar skanna och spelar upp en oregelbunden ton medan den skannar och tolkar texten. När SARA är klar med att analysera sidan börjar uppläsningen automatiskt.

Tips: Om du vill avbryta skanningen trycker du på **skanningstangenten** igen.

5. För att stoppa uppläsningen trycker du på **lästangenten** som är den gröna tangenten med en upphöjd uppspelnings-/paussymbol nedanför **skanningstangenten**. Tryck på **lästangenten** igen för att återuppta läsningen.

Justera talvolym

Till höger om **av- och på-knappen** på frontpanelen finns en orange vipptangent med en upphöjd högtalare på som styr volymen hos SARAs tal. Denna kallas för **volymvipptangenten**. Tryck på den vänstra sidan av tangenten för att sänka volymen och på den högra sidan för att höja. SARA säger “svagare” eller “starkare” så att du kan ställa in volymen till den nivå du föredrar.

Justera talhastigheter

SARA har en annan orange vipptangent på framsidan direkt till vänster om headset-uttaget till höger. Den har en upphöjd kaninsymbol för att representera hastighet. Detta är **talhastighetsvipptangenten**. Om du trycker på den vänstra sidan av tangenten hör du SARA säga “långsammare” varje gång du trycker på den. Tryckning på den högra sidan av tangenten ökar talhastigheten och du hör SARA säga “snabbare”.

Tryck på **talhastighetstangenten** tills du hittar en bekväm läshastighet.

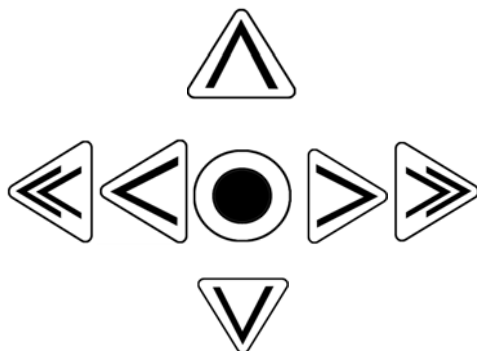
Få hjälp

Tryck på **hjälp tangenten** följt av en av de andra tangenterna för en förklaring av den tangentens funktion.

Använda förflyttningstangenterna

För att förflytta dig runt på sidan du läser använder du de fyra blå piltangenterna i mitten av tangentbordet.

Pil upp och ner flyttar en rad uppåt eller neråt.

Pil vänster och höger förflyttar dig ett ord i pilens riktning.

Tryck på den blå **väljartangenten**, belägen i mitten av piltangenterna, för att läsa upp aktuellt ord. Tryck på **väljartangenten** en andra gång för att bokstavera det aktuella ordet. Tryck på **väljartangenten** en tredje gång för att bokstavera det aktuella ordet med hjälp av det fonetiska alfabetet (där “A” är “Amanda”, “B” är “Bertil”, osv.).

Fabriksinställningen för de blå **dubbelpiltangenterna** flyttar framåt eller tillbaka sida för sida. Du kan ändra förflyttningseenheten för **dubbelpiltangenterna** genom att välja Dubbelpiltangenter på undermenyn Tangenttilldelningar på undermenyn Avancerat. Du kan välja sida, mening, stycke eller inga. Använd pil upp och ner för att välja ett alternativ och tryck sedan på **väljartangenten**.

Tips: För mer information om hur du använder SARAs menyer, se Använda menyerna på sidan 17.

Skumma igenom ett dokument under läsning

Du kan skumläsa igenom ett dokument genom att använda pilarna medan SARA redan läser. **Pil vänster** och **höger** förflyttar mening för mening och **dubbelpilarna** förflyttar stycke för stycke. SARA fortsätter att läsa i början av nästa textenhet du har valt.

Bläddra mellan dokument du har uppe för läsning

Du kan ha mer än ett dokument uppe samtidigt. Det är möjligt att bläddra mellan dessa dokument genom att använda **funktionstangent 1**. Denna tangent är belägen bredvid **volymvipptangenten** på framsidan av SARA. Tryck på tangenten en gång för att förflytta dig från en öppen fil till en annan.

Använda funktionstangenterna

Fyra små, cirkulära funktionstangenter är belägna i mitten av frontpanelen mellan **volymvipptangenten** och **talhastighetsvipptangenten**. **Funktionstangent 1** är tangenten längst bort till vänster av de fyra tangenterna. **Funktionstangent 2** är nästa tangent till höger, osv. Du kan tilldela flera olika funktioner till dessa tangenter via undermenyn Tangenttilldelningar på undermenyn Avancerat. För mer information se Funktionstangent 1 till 4 på sidan 28.

Som standard utför varje funktionstangent följande kommandon:

- **Funktionstangent 1** – Bläddrar mellan alla dokument som du har öppna för tillfället. Om du upptäcker att du har för många dokument öppna kan du stänga dem genom att använda kommandot Stäng dokument på Arkiv-undermenyn.

- **Funktionstangent 2** – Raderar den nuvarande sidan. När du trycker på denna tangent vill SARA att du trycker samma tangent igen ifall du önskar radera sidan. Om inte tryck helt enkelt på någon annan tangent för att avbryta detta kommando.
- **Funktionstangent 3** – Bläddrar mellan de olika uppläsningsspråk du har valt.
- **Funktionstangent 4** – Låter dig välja ifall SARA ska indela i kolumner eller ignorera kolumner vid skanning.

Obs: En del kommandon är inte tillgängliga när en ljudfil spelas.

Använda menyerna

SARA har en meny som låter dig arbeta med filer, ställa in röst- och skanningsinställningar, göra visuella inställningar och välja språk du vill använda.

Använd **menytangenten** för att komma åt menyn. **Menytangenten** är den rektangulära bruna tangenten i övre högra hörnet av tangentbordet. Tryck på **menytangenten** en gång för att öppna menyn. Tryckning på **menytangenten** i någon av menyerna stänger menyn och du återvänder till dokumentet.

När menyn är öppen:

- Använd **pil upp** och **ner** för att välja menyval. SARA läser upp varje menyval vartefter du förflyttar dig.
- Använd **väljartangenten** för att gå in i undermenyer och för att acceptera val, ungefär som du trycker på **Enter-tangenten** på en dator.
- Tryck på **vänster pil** för att stänga en undermeny om den är öppen eller stänga en lista och återvända till menyn.
- När du är i en lista förflyttar **dubbelpiltangenterna** dig 10 poster uppåt eller neråt.
- Tryck på **menytangenten** för att stänga menyerna och återvända till dokumentet.

Tips: Tryck på **hjälp-tangenten** följt av någon annan tangent för att få dess funktion förklarad.

Du kan använda Arkiv-undermenyn för att öppna dokument, stänga dokument, spela upp ljudfiler (så som DAISY-böcker), läsa fritt tillgängliga böcker, spara dokument och radera dokument. För att komma åt Arkiv-undermenyn trycker du på **menytangenten** och sedan trycker du på **väljartangenten** för att välja Arkiv. För att välja ett kommando använder du **pil upp** och **ner** och sedan trycker du på **väljartangenten**.

Öppna ett nytt tomt dokument

För att öppna ett nytt dokument väljer du Nytt dokument på Arkiv-undermenyn. Du kan sedan skanna in en ny sida. SARA lägger till sidan i dokumentet. Du kan fortsätta skanna in sidor för att lägga till dem i detta dokument och sedan spara dem som en enda fil (se Spara ett dokument på sidan 19).

Tips: Använd inte ett enda dokument för att lagra alla dina inskannade sidor. Det kommer inte bara att bli svårare och svårare att hitta viktig information inom rimlig tid utan SARA kommer även att ta längre tid på sig för att spara eller öppna dokumentet.

Möjligheten att spara och hantera flera filer är en nyckelfunktion hos SARA som hjälper dig att förbättra din ordning. När du har skannat ett dokument, så som en tidningsartikel eller ett brev, sparar du det med ett unikt filnamn relaterat till informationen det innehåller. När du är redo att skanna något annat, kom ihåg att öppna ett nytt dokument och upprepa proceduren. Du kommer att upptäcka att det är mycket lättare att hitta information lagrad i mindre, noggrant namngivna filer.

Öppna ett sparat dokument

För att öppna ett dokument som du har sparat väljer du Öppna dokument på Arkiv-undermenyn. SARA visar en lista över alla filer i minnet. Använd **pil upp** och **ner** för att förflytta dig fil för fil och **dubbelpiltangenterna** för att förflytta dig genom listan 10 filer i taget. SARA säger namnen på filerna som finns vartefter du bläddrar förbi dem. När du hör namnet på det önskade dokumentet trycker du på **väljartangenten** för att öppna det.

Obs: Ifall du har läst dokumentet tidigare så förflyttas du automatiskt till det ställe i dokumentet där du befann dig.

Öppna ett dokument på CD

Om du har läsmaterial på en CD kan du öppna filen och läsa den med SARA. Sätt in skivan i springan på framsidan av SARA, öppna Arkiv-undermenyn och välj Öppna från CD. Följande filformat stöds: .ark, .rtf, .txt, .doc, .pdf, .html och .xml.

Obs: Filer på en CD som du vill läsa med SARA kan inte lagras i mappar.

Du kan också öppna .tiff-, .jpeg- och .pcx-bildfiler. När du öppnar bildfiler skannar och tolkar SARA texten och infogar den sedan i ett nytt dokument. Du måste spara detta dokument ifall du vill behålla det (se Spara ett dokument på sidan 22).

För att ta ut skivan trycker du på Mata ut-knappen till vänster om CD-enheten.

Lyssna på en ljudfil

För att börja spela upp en ljudfil, inklusive DAISY-böcker, sätter du in ljud-CD-skivan i springan på framsidan av SARA. Sedan öppnar du Arkiv-undermenyn och väljer Lyssna på DAISY-bok eller musik-CD. Välj CD-skivans titel genom att trycka på **väljartangenten**. SARA öppnar den valda titeln och placerar dig i en lista över de tillgängliga spåren på CD-skivan. SARA visar endast CD-spår som stöds. Följande filformat stöds: .mp3, .wav, .mpg-ljud, oskyddad .wma och .cda.

Obs: Titel kan vara den faktiska boktiteln eller en unik påhittad titel. En del titlar indikerar också hur många CD-skivor boken består av. En lång bok kan t.ex. spelas in på flera CD-skivor. En del CD-skivor innehåller också mer än en bok.

Om du har lyssnat på den aktuella boken förut så placeras du när du öppnar boken omedelbart på det ställe där du senast slutade lyssna. Tryck på den gröna **läs-/uppspelningstangenten** med den upphöjda uppspelnings-/paussymbolen för att börja lyssna på ljudfilen. Tryck på denna tangent igen för att pausa filen.

Tips: Tryck på **hjälp tangenten** följt av någon av de andra tangenterna för att få en förklaring av tangentens funktion när du är i en ljudfil.

Navigera i en ljudfil

När en ljudfil spelas kan du använda **vänster dubbelpiltangent** för att spola tillbaka eller **höger dubbelpiltangent** för att spola framåt i ljudfilen fem sekunder i taget. Efter att du har spolat tillbaka eller framåt börjar SARA omedelbart spela upp ljudet från den nya positionen. För att öka eller minska uppspelningshastigheten hos ljudfilen använder du **talhastighetsvipptangenten**.

När uppspelningen är stoppad kan du använda **pil upp** och **ner** för att välja det spår du vill lyssna på. Tryck på **läs-/uppspelningstangenten** för att spela upp spåret.

När du har lyssnat färdigt på en ljudfil väljer du Stäng dokument på Arkiv-undermenyn. Du kan endast ha en ljudfil öppen åt gången, men du kan fritt växla till andra dokument som är öppna.

Obs: Medan det för de flesta ljudfilstyperna endast visas spårnummer visas DAISY-böcker som en trädvy med rubriker eller kapitel. Du kan navigera genom att använda **pil upp** och **ner**. Du kan också använda **pil höger** och **vänster** för att utöka och stänga rubrikerna.

Läsa fritt tillgängliga böcker

Med SARA medföljer flera klassiska litterära verk avsedda för ditt läsnöje. För att läsa en av dessa böcker öppnar du Arkiv-undermenyn och väljer Fritt tillgängliga böcker. Om du tilldelat Fritt tillgängliga böcker-funktionen till en funktionstangent trycker du på denna. Beroende på vilka språk som aktiverats och vilka böcker som finns att tillgå kan ytterligare en undermeny visas med de språk du kan välja mellan. Om mer än en dialekt av ett språk är aktiverad och det finns en boksamling för detta språk kommer boksamlingen att vara densamma. Till exempel är boksamlingen för Brittisk engelska och amerikansk engelska densamma eftersom båda är engelska dialekter.

Obs: Om det finns boksamlingar tillgängliga på andra språk som du har aktiverat kommer dessa också att dyka upp i undermenyn.

Använd **pil upp** och **ner** eller **dubbelpiltangenterna** för att välja boken du vill läsa och tryck på **väljartangenten**. När SARA öppnar boken så läser den upp den med den dialekt du tidigare valde på undermenyn. Du kan navigera i dessa böcker på samma sätt som i dokument som du har skannat in.

Stänga ett dokument

För att stänga ett dokument öppnar du Arkiv-undermenyn och väljer Stäng dokument. Om dokumentet inte har sparats innan du stänger det kommer SARA att fråga ifall du vill spara dokumentet.

Efter att du har stängt ett dokument återvänder du till ett annat öppet dokument ifall något är öppet. Ifall inga andra dokument är öppna kommer ett nytt dokument utan titel att skapas.

Spara ett dokument

För att spara det nuvarande dokumentet väljer du Spara dokument på Arkiv-undermenyn. Du ska nu trycka på **skannings-/inspelningstangenten** för att spela in ett filnamn. För att spela in ett namn på dokumentet talar du i riktning mot mikrofonen som är belägen till höger på framsidan av SARA bredvid högtalaren. Denna procedur liknar att spela in ett meddelande på en telefonsvarare.

Börja prata när du hör tonen. Ditt filnamn kan vara 5 sekunder långt. Inspelningen avslutas automatiskt och spelas upp.

SARA vill sedan att du ska trycka på **väljartangenten** för att acceptera filnamnet eller trycka på **skannings-/inspelningstangenten** igen för att göra om inspelningen.

Du kan göra om inspelningen av filnamnet tills du är nöjd. Filen sparas inte förrän du trycker på **väljartangenten** för att acceptera ditt inspelade filnamn.

Spara ett dokument under ett annat namn

Du kan spara ett dokument under ett annat namn. För att spara det för närvarande öppna dokumentet med ett annat namn väljer du Spara som på Arkiv-undermenyn. Tryck på **skannings-/inspelningstangenten** och tala in ett nytt namn på dokumentet. När du är klar trycker du på **väljartangenten**. En version av dokumentet med originalnamnet behålls i minnet.

Spara ett dokument på en CD

Du kan spara det dokument som är öppet för närvarande på en CD. Sätt in en tom skrivbar CD-R- eller CD-RW-skiva i springan på framsidan av SARA. Välj sedan Spara på CD på Arkiv-undermenyn. Tryck på **skannings-/inspelningstangenten** och tala in ett namn på dokumentet. När du är klar trycker du på **väljartangenten**. SARA kommer att kopiera filen till den tomma CD-skivan. Som standard sparar SARA dokumentet som en OpenBook-fil (.ark). Du kan också välja att spara filen som ett vanligt text- (.txt) eller Rich Text-dokument (.rtf) genom att använda undermenyn Format för att spara på CD

(se sidan 31) på Avancerat-undermenyn. Filnamnet sparas som en ljudfil (.wav).

Tips: Du kan spara ytterligare dokument på CD-skivan under senare arbetspass.

Radera ett dokument

För att radera ett dokument sparad i minnet väljer du Radera dokument på Arkiv-undermenyn. Använd **pil upp** och **ner** för att förflytta dig till den fil du vill radera. Tryck på **väljartangenten** för att radera filen. SARA kommer att fråga dig ifall du vill radera filen. Du kan använda **vänster pil** för att gå tillbaka till menyn utan att radera filen eller trycka på **väljartangenten** för att radera filen.

Använda menyerna för andra inställningar

För att komma åt undermenyerna som beskrivs i denna avdelning trycker du på **menytangenten**. Sedan använder du **pil upp** och **ner** för att göra ett val och trycker på **väljartangenten**.

Gå till-menyn

Undermenyn Gå till låter dig snabbt förflytta dig från plats till plats i det aktuella dokumentet eller på ljud-CD-skivan.

De tillgängliga kommandona inkluderar:

- **Början av dokumentet** – Förflyttar dig till början av det nuvarande dokumentet eller ljudspårlistan.
- **Slutet av dokumentet** – Förflyttar dig till slutet av det nuvarande dokumentet eller ljudspårlistan.
- **Nästa sida** – Förflyttar dig till nästa sida i det nuvarande dokumentet.
- **Föregående sida** – Förflyttar dig till föregående sida i det nuvarande dokumentet.
- **Nästa stycke** – Förflyttar dig till början av nästa stycke.
- **Föregående stycke** – Förflyttar dig till början av föregående stycke.
- **Nästa mening** – Förflyttar dig till början av nästa mening.
- **Föregående mening** – Förflyttar dig till början av föregående mening.

Röstinställningar

Undermenyn Röstinställningar låter dig ändra inställningarna för dina uppläsnings- och menyröster. Du kan ändra talhastigheten och röst/person. Språket bestämmer vilka röster som finns tillgängliga. Du kan också välja uppläsningsspråk genom att använda uppläsningröstkommandot.

Uppläsningröst och menyröst

Öppna undermenyn Röstinställningar och välj Uppläsningröst för att ändra den röst SARA använder under uppläsning eller välj Menyröst för att ändra den röst SARA använder när du navigerar i menyer. Följande röstinställningar finns:

- **Talhastighet** – Talhastigheten kan ställas in till mellan 100 och 500 ord per minut. Du kan ändra inställning genom att använda antingen **talhastighetsvipptangenten** på framsidan till höger på enheten eller menyn. Hastigheten ändras i enheter om 20 ord per minut. När du ändrar via menyn meddelar SARA den aktuella hastigheten för antingen uppläsnings- eller menyrösten.
- **Röst** – När du väljer röstkommandot visas en lista över tillgängliga röster för det nuvarande språket. Använd **pil upp** och **ner** för att förflytta dig genom listan med röster. Tryck på **väljartangenten** för att välja den röst du vill använda.
- **Röstens språk** – Vid ändring av röstens språk ändras automatiskt skanningsspråket och listan över tillgängliga röster. När du är i dokumentet kan du återvända till menyn för att ändra språk.

Aktiverade språk

Välj Aktiverade språk på undermenyn Röstinställningar för att öppna en lista över de språk som är installerade på SARA. Om ett språk är aktiverat hör du ordet "kryssad" Använd **väljartangenten** för att kryssa eller ta bort krysset från ett språk. Du kan aktivera så många av dessa språk som du vill. När ett språk är aktiverat kan du välja det som uppläsningsoch/eller menyröst.

Tips: Du kan trycka på **funktionstangent 3** för att bläddra igenom aktiverade språk.

Skanningsinställningar

Undermenyn Skanningsinställningar låter dig ändra skanningsordning och skanningsläge.

Skanningsordning

Välj Skanningsordning på undermenyn Skanningsinställningar för att välja huruvida SARA ska indela texten i kolumner eller ignorera dem. Standardinställningen är uppdelning i kolumner. Om du t.ex. skannar en tidning så skulle du vilja att Uppdelning i kolumner var aktiverat så att SARA känner igen kolumner istället för att läsa tvärs över sidan. Om du vill läsa tvärs över textkolumner väljer du Ignorera kolumner.

Tips: Du kan också trycka på **funktionstangent 4** för att växla mellan uppdelning i kolumner och ignorera kolumner.

Skanningsläge

Välj Skanningsläge på undermenyn Skanningsinställningar för att välja mellan lägena Skanna och läs, Skanna i bakgrunden och Skanna och ersätt. Standardinställningen är Skanna och läs. När du använder detta skanningsläge slutar SARA läsa när du trycker på **skanningstangenten** och börjar skanna. När skanningen är klar börjar SARA läsa den nya sidan. Skanna i bakgrunden låter dig fortsätta läsa det aktuella dokumentet medan SARA skannar in en sida. Skanna och ersätt ersätter den aktuella sidan med den nyligen inskannade sidan. Du kan använda detta läge för att skanna om eller ersätta en sida i ett flersidigt dokument.

Visuella inställningar

Använd undermenyn Visuella inställningar när SARA är ansluten till en datorskärm för att ändra typsnittet, storleken, färgen och mellanrummet i text som visas. För instruktioner om hur du kopplar en skärm till SARA, se Använda en skärm tillsammans med SARA på sidan 32.

Texttypsnitt

Välj Texttypsnitt på undermenyn Visuella inställningar för att ändra typsnittet hos den text som visas.

Textstorlek

Välj Textstorlek på undermenyn Visuella inställningar för att öka eller minska storleken hos den text som visas. De tillgängliga storlekarna är uttryckta i punkter.

Färg

Välj Färg på undermenyn Visuella inställningar för att välja mellan flera olika kombinationer av förgrunds-/bakgrundsfärger hos visad text.

Mellanrum

Välj Mellanrum på undermenyn Visuella inställningar för att ändra mellanrummet i text som visas. Sex olika textmellanrumsinställningar finns tillgängliga. Varje nivå erbjuder en ökad mängd utrymme mellan ord och bokstäver.

Avancerade inställningar

På Avancerat-undermenyn kan du ändra hur vissa tangenter uppför sig, ändra uppstartsmeddelandet, ställa in dokumentformatet som används när du sparar på CD samt återställa SARA till fabriksinställningarna.

Tangenttilldelningar

Undermenyn Tangenttilldelningar låter dig ändra hur **dubbelpiltangenterna** och **funktionstangenterna** uppför sig.

Dubbelpilförflyttning

Välj Dubbelpilförflyttning på undermenyn Tangenttilldelningar för att ändra hur långt i dokumentet du ska förflytta dig varje gång du trycker på **dubbelpiltangenterna**. Tangenterna kan ställas in så att de förflyttar mening för mening, stycke för stycke, sida för sida eller inte alls. Standardinställningen är sida för sida.

Funktionstangent 1 till 4

Du kan tilldela olika kommandon till de fyra funktionstangenterna belägna på SARAs frontpanel. För att göra detta öppnar du Avancerat-undermenyn, sedan undermenyn Tangenttilldelning och väljer en av de fyra funktionstangenterna. En lista över möjliga kommandon som du kan tilldela till den valda funktionstangenten visas. Använd **pil upp** och **ner** för att förflytta dig till kommandot som du vill tilldela till tangenten och tryck sedan på **väljartangenten**. Efter att du har tilldelat kommandot trycker du på **pil vänster** för att stänga listan.

Obs: En del kommandon är inte tillgängliga när du lyssnar på en ljudbok.

De kommandon som står till förfogande inkluderar:

- **Byt språk** – Bläddrar igenom dina aktiverade språk.
- **Aktivera/inaktivera kolumnindelning** – Växlar mellan Indela i kolumner och Ignorera kolumner.
- **Radera sida** – Raderar den nuvarande sidan.
- **Växla dokument** – Bläddrar mellan dokument som är öppna för närvarande.
- **Gå till början av dokumentet** – Förflyttar dig till början av det nuvarande dokumentet eller ljudspårlistan.
- **Gå till slutet av dokumentet** – Förflyttar dig till slutet av det nuvarande dokumentet eller ljudspårlistan.
- **Växla skanningsläge** – Växlar mellan lägena Skanna och läs, Skanna i bakgrunden och Skanna och ersätt.
- **Fritt tillgängliga böcker** – Öppnar en lista över fritt tillgängliga böcker som finns för det språk och den dialekt du har valt för närvarande.

Tangentanvisningar

Undermenyn Tangentanvisningar låter dig ändra det meddelande som du hör efter det att SARA har slagits på. Använd **pil upp** och **ner** för att förflytta dig till den typ av meddelande du vill höra och tryck på **väljartangenten**. De inställningar som står till förfogande är:

- Läs upp visuella anvisningar – valt som standard. Efter det att SARA har fullbordat uppstart hörs följande meddelande: "Välkommen till SARA. Ingrid är uppläsningröst för närvarande. Tryck på den röda skanningstangenten för att skanna. Tryck på den gröna lästangenten för att börja läsa. Tryck på den gula hjälptangenten följt av någon annan tangent för att lära dig vad den gör."
- Läs upp orienteringsanvisningar – När denna inställning är vald säger SARA följande meddelande efter uppstart: "Välkommen till SARA. Ingrid är uppläsningröst för närvarande. Tryck på skanningstangenten, belägen längst upp till vänster på tangentbordet, för att skanna. Tryck på lästangenten, belägen direkt nedanför skanningstangenten, för att börja läsa. Tryck på hjälptangenten, belägen längst ner till höger på tangentbordet, följt av någon tangent för att lära dig vad den gör."
- Inga – När detta alternativ är valt säger SARA följande meddelande efter uppstart: "Välkommen till SARA. Ingrid är uppläsningröst för närvarande."

Obs: Om du har valt en annan uppläsningröst kommer du att höra namnet på den rösten läsas upp istället för Ingrid som är standardrösten för uppläsning. Du kan byta uppläsningröst genom att öppna undermenyn Röstinställningar, undermenyn Uppläsningröst och välja alternativet Röst.

Format för att spara på CD

Använd denna undermeny för att specificera formatet dina dokument ska sparas i när du använder kommandot Spara på CD på Arkiv-undermenyn. Som standard sparas dokument på CD i OpenBook-formatet (.ark). Hur som helst så kan du välja att SARA ska spara dina dokument som vanlig text (.txt) eller i Rich Text-format (.rtf) som kan öppnas av de flesta vanliga ordbehandlare ifall du eller någon annan behöver komma åt dina sparade dokument på en dator som inte har OpenBook installerat. Använd **pil upp** och **ner** för att förflytta dig till det dokumentformat du vill ha och tryck på **väljartangenten**. När du har gjort ditt val kommer alla dokument som du sparar på en CD att sparas i det dokumentformat du specificerade.

Återställ fabriksinställningar

Välj detta alternativ för att återställa alla SARAs inställningar till deras standardlägen från fabriken. Alla inställningar du har modifierat så som talinställningar, funktionstangenttilldelningar, inställningar för sparande av filer, så väl som skannings- och visuella inställningar återställs så som de var när du fick din SARA. När du väljer detta alternativ kommer du att bli frågad ifall du är säker på att du vill återställa till fabriksinställningarna. Tryck på **väljartangenten** för att återställa eller **pil vänster** för att avbryta. Du kommer att få ett meddelande som bekräftar att SARA har blivit återställd till fabriksinställningarna.

Använda ett headset eller högtalare tillsammans med SARA

- Det finns ett headset-uttag långt till höger på frontpanelen. Anslut helt enkelt headsetet som följer med SARA för att njuta av att lyssna på SARA som läser utan andra som stör i närområdet. Medan headsetet är anslutet är högtalarna avstängda. Du kan också koppla in externa högtalare genom att använda linjeutgången till höger på SARAs bakpanel bredvid elanslutningen.

Använda en skärm tillsammans med SARA

Du kan koppla in en skärm till SARA så att du kan se texten du läser. Du kan ändra typsnittet, storleken, färgen och mellanrummet i texten som visas på undermenyn Visuella inställningar.

För att ansluta en skärm till SARA gör du följande:

1. Stäng av både skärmen och SARA.
2. Vänd SARA så att baksidan av enheten är vänd mot dig.
3. På den nedersta raden anslutningar är den andra en blå port avsedd för en typisk datorskärm (fyrkantig och en aning utskjutande). Koppla in skärmkabeln i den blå skärmporten.

Tips: Om kontakten inte ser ut att passa riktigt vänder du på den.

4. Skruva åt skruvarna på kontakten. Skärmen är klar att användas.

Garanti information

Freedom Scientific BLV Group, LLC., garanterar att det magnetiska medium som mjukvaran är lagrad på, produktens dokumentation samt all hårdvara som tillhandahålls av Freedom Scientific, är fria från defekter med avseende på material och yrkesskicklighet under normal användning. Freedom Scientific garanterar att produkten uppträder stabilt i överensstämmelse med specifikationerna framlagda i dokumentationen och behandlar en specifik testdata ("Tolkningstestbilden") med den specificerade standarden hos precisionen. En del dokument kan tolkas med en hög grad av exakthet. Hur som helst kan dokument med dålig kvalitet, vissa typsnitt, komplexa layouter eller lägre upplösningar göra det svårt eller omöjligt för produkten att behandla sidor med tillfredsställande exakthet. Som ett resultat av detta är Freedom Scientifics prestandagaranti baserad på systemets handhavande med tolkningstestbilden.

Garantins varaktighet

Garantin beskriven ovan gäller för en period av ett (1) år från det datum då produkter är levererade till dig som den första användaren.

Slutlig avhjälpning

Om Freedom Scientific inte kan byta ut defekt hårdvara, dokumentation eller defekt media, eller om Freedom Scientific inte inom rimlig tid kan få produkten att uppträda enligt dess specifikationer, kommer Freedom Scientific antingen att ersätta hela paketet med en liknande produkt eller återbetala inköpspriset för paketet.

Undantag

Freedom Scientific garanterar inte att produkten kommer att leva upp till dina krav eller att dess drift kommer att vara felfri eller utan störningar. Garantin täcker inte en komponent eller del av produkten som har utsatts för skada eller missbruk eller som har påverkats eller ändrats på något sätt av dig eller någon annan. Freedom Scientific är inte ansvarig för problem förorsakade av ändringar i funktionskaraktäristikan hos datorhårdvaran eller operativsystemet eller några uppgraderingar eller modifieringar av dessa som har gjorts efter leveransen av Freedom Scientifics produkt till dig.